

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, ponedjeljak 29. studenog 1915.

Broj 138.

Naše čete ulaze u Crnogoru.

Brzojavne vijesti.

Rat na Balkanu.

Iz bugarsko-grčke granice.

S o l u n, 26. novembra. Saveznici nastoje u zadnje doba, da sašu čim prije i čim veći broj četa u vardsku dojinu. Ove groznicave pripreme susretnju u grčkim vojničkim krugovima, ipak neko nepovjerenje i opće je mijenje, da će poduzeće doživjeti usprkos prividno dobrim pripravama dosta razočaranja. Grčki stopski časnici svraćaju pažnju na teško pozicionjeno topništvo, koje su saveznici iskršili u Solinu te izjavljuju, da jih neće moći upotrijebiti. Ovi su topovi sa podstavkom teški 18 tona te je razumjivo, da jih nije moguće opremiti dalje od željezničke stанице, jer nema dobara cesta i mostova. Ako namjeravaju saveznici ustvariti sve predvjeđe, da se može ove teške topove dovesti do željenog mjesto, imat će vanredno puno posla a nestat će im za to i vremena. I sav tren, kojim raspolažu saveznici, ne odgovara prilikama tla te će zapeti u tom br dovoljno području. Ali saveznici ne plaše se troškova i to izlazi i iz činjenice, da se saveznici spremaju na prezimovanje. U tu se svrhu graditi u Solinu skalačta i barake, te sasmi novi grad pred Solinom i materijal se u te svrhe kupuje uz najviše cijene. Parna ciglana, koja radi u Solinu, dobavlja cipeke u dostatnom broju ali za to fali drvo, jer je dovoz, nakon zatvora Dardanele, sasna onemogućen. U Solinu plaća se radi toga za drvo nečuvne cijene. Ali to ne smeti saveznicima, i u Mudrosu na Lemnosu izdali su vanredno visoke ceste i u Solunu opetuje se taj postupak.

Saveznici nastoje, da zaprijeće pravalu Bugara protiv željezničke stанице Uduva između (Demirkapua i Djivelejija. Kad bi uspijeli Bugarima probiti na tom mjestu frontu saveznika, značilo bi to katastrofu za one čete saveznika, koje su napadrovali prama sjeveru i koje stoje kod Kriolaka i kod Gradska. Danonice dovelo se na ogrožena mjeseta nove čete te se alijirci nadaju, da će održati izabrane pozicije. Međutim čini se, da je Bugarima uspijelo provoditi kod Valandova i osvojiti tamo nekoje važnije tačke, te Djourana prevedeno je mnogo engleskih ranjenika u Solinu. I u Djouranu i u njegovoj okolici moraju Englezzi svladati mnogo poteskoća. Tu su ustrojili opsežni tabor ali nastoje uzaludno približati se neprijatelju sa teškim topništvo.

Agenți venecijelitske stranke obilaze vojnike, te sile venecijelitske nazore o bistvu neutralnosti. Osobito je kaja njihova propaganda u pričuvnim odjeljnjima vojske. Ali se ovdje misli, da neće uspijeti i pridobiju vojsku za Venecijelosovo stranku. Vojska je sada više negli ikada odvana kralju.

Srpska vojska ne postoji više.

S o f i j a, 28. novembra. General Bojadžijev, zapovjednik pre bugarske armije, izjavio je u Nišu, da su dosadašnje operacije bugarske vojske sjajno uspjеле te dogodjaji danonice "potvrđuju" uspjeh bugarskog oružja. Srbi ne mogu više nigdje, da opskrbe svoju odjeljenja hrannom i topništvom. Svi su putevi u Makedoniji prekinuti. Nema više srpske vojske te će istu sudbinu doživjeti i saveznici Srbije.

Konac srpske vojne.

A m s t e r d a m, 28. novembra. „Nieuw van der Tag“ piše raspravljajući o padu Mitrovicu i Pristine: Time je zapravo srpska vojna protiv Srbije, a skromno nije došlo na tim mjestima do nikakvog Se-dana.

Balkan.

Italija i Grčka.

L u g a n o, 28. novembra. Prije nekoliko dana čitalo se u talijanskim novinama članke pune radovanja, jer su saveznici

odlučili blokadu Grčke. Sada su novine plasljive, jer je Grčka popustila zahtjevima sporazuma. U Italiji ne sličaju se više vijesti iz Pariza i Londona. Kako se može još, nakon zadnjih dogodjaja, imati povjerenje u grčke državnike? Zato nisu saveznici postupali brutalno i odlučno protiv Grčke, kako je bio Italija zahtijevala? Ali Italija sama ostaje dužna odgovor na veoma skakljiva pitanja: Sto namjerava uopće Italija i kakve si je sluge za sporazum stekla Italija na Balkanu? Nacionalističke novine optužuju ujvek iste formule, „idea nazionale“ piše: Italija bit će ili velika orijentalna sila ili će prestati biti velevlasi. „Popolo d'Italia“ zahtijeva jasne izjave o tome, jeli Italija potpisala londonski ugovor i kad će Italija Njemačkoj navjesiti rat. Ovi se zahtjevi ponavljaju danonice uz prijetje. Dozvoljava vlast ove prijetnje ili ih želi?

I „Avanti“ stavlja si to pitanje i pise, da upir nacionalista nije tako golem, kao njihova vika i da se njihove bitke biju u glavnom u kavani Aragno u Rimu. Ali oni imaju dar slutnje za promjene u političkoj atmosferi te tako sad napadaju prije slavljenju vladu Salandra-Sonnino. Kada je prvi put u vlasti, ali bez primjedbe, nije bez značenja, da se nalazi u dugom govoru ministra Orlanda u Palermu mjesto: Ljudi, koji nose odgovornost u Italiji, kolebali su dugo prije da su se usudili za taj korak, ali majski danu dana ponukli su sobom i kolebajuće. To znaci, piše „Avanti“, da vlast naprili ulici odgovornost za dogodjaje. Kad međutim znamo, da su za majskih dana upotrebljili u agitacijone svrhesne činovnike ministarstva, nije moguće, da bi se moglo sada desiti nesto slično. Vlasta bi valjda i sada rada, da ju opet ulica nato prizisti. Moguće je medutim i to, da se vlast nalazi u takvoj neprilici, da zapravo nezna, što ima učiniti. Nesto slično desilo se u povijesti više puta.

Nova nota entente [Grčko].

A t e n a, 28. novembra. (D. u.) Hava-sova agencija javlja: Izaslanici četvornog sporazuma predaju juče prijepode grčkoj vlasti novu zajedničku notu, koja je prilozena noti prednjem zadnjem dana. Nova nota ustanjujuće tačno materijalne odredbe, koje države četvornog sporazuma prama ugovorom očekuju od grčke vlade i glede kojih principečno vlada većuglasje. Četvorni sporazum dizi, da se grčka vlast neće oprijeti praktičnom provedenju, osobito poslije dobrohotnih mjer poduzetih od saveznika prama grčkoj trgovini, koja je osigurana svakako oklanjanje u izvanjskoj grčkih produkata. Nakon posjeta izaslanika, ministar-predsjednik Skuludis imao je pogovor s kraljem. Držalo se je i ministarsko vijeće.

Grčka će ipak razoružati srpske čete.

B e r n, 27. novembra. Haski dopisnik „Neue Zürcher Zeitung“, koji je obično dobro upućen u diplomatske dogodjaje entente, javlja: Grčki su poslanici u Parizu, Londonu i Rimu obnovili izjave u izvjesnoj oblici, da će Grčka razoružati svakaku srpsku odjeljenje, koje bi prestalo slijediti srpsko-grčku granicu eventualno s ilom.

Entente a.

Pomoć Australije.

L o n d o n, 28. novembra. Reutersov dopisnik ured javlja iz Melbourne: Australijska vlada zaključila, da će poslati osim već organizovanim odjeljenjima još 50.000 vojnika na ratište. Pomoći će daleko zbor Australije u lipnju dosegći 300.000 momaka.

Francuska vlada pod pokroviteljstvom.

P a r i z, 28. novembra. Predsjedstva

izaslanici dan u 6 sati sutjera u Puli u nekadašnji Učakari Josip Krmpotić, Trg Custoza i III ulica Radetzky 20, gdje se nalazi tiskara, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara izdavatelj Josip Hafiz, Telefon broj 58. Broj poštanske štiednice 36.615. Preplahta iznosi 2 K 40 h mješovito, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 heura. Oglase raduša se po 20 h jednostupni petitetak (3 min).

utorka zajedničku sjednicu, kojoj je predsjedao Clemencenau. Nakon dugog razmotrivanja položaja na Balkanu, odlučio se sporazumno, da se utozrjima prama dogovor između komisija objiju zbornica posebni kontrolni odbor, koji bi imao nadzirati rad vlade i nezadne mјere.

Ruske mјere protiv Njemačaca.

S t o c k h o l m, 28. novembra. Novi ministar poljoprjedstva odredio je, da se odmah obustavi rad u pozitivim društvinama Waldhoff-Pernau i Sudowagon, jer su dionice u njemačkim rukama. Istotako je stavljena po zapor poznata moskovska velika tvrtka Tillmanns.

Izvidnička služba.

Prigodom borbe koja se vodila od 13. do 18. februara sjevero-istočno od Xa, poslan bije domobranski razvodnik na jednu osvojenu uzvisinu kao doglašnik (Fernspracher), kojom se je prigodom osobito istaknuo. Akoprem je u blizini mu našao zastope vatrenog pješaštva, da se uslijed zastope vatrenog neprijateljskih teških topova, povuče natrag, ustrojao je spomenuti razvodnik. Usprkos zastope granatne vatre, na svome mjestu i davao nesmetano važne dojave daje. Kada je opazio, da je osamljen, javi to odmah dalje sa rietmima: „Ja ostajem, dok ne padnem!“ Končano je padom jedne granate, koja se raspršila u njegovoj blizini, bio zastrpan sve do vrata, sto je bio trebalо nekih 600 metara oprezeno se verati na strmu uzvisinu, na koju su končano srećno prisjetili. U to se ne nadanom razvi s lijeve strane izvidnički žestoka vatrica, a ubojiti su naboji padali u njezinoj neposrednoj blizini. Nu ona se poradi toga nije niti najmanje smela, već je mirno šekala na svršetak ove vatre, te se odputivala dalje svojim putem, da izvrši analog. Napokon stigao na metu, do hrpe drva. U trećem oku planu vatrica, a memci se streljovitim brzinom sklonjuju natrag u tamu. Bilo je skrajno vrijeme, jer su već prastale neprjateljske puške, nu bez cilja; dok su oni iz sigurnog zaklonista slijpli ubojitu vatru na siguran cilj. Drva su izgorjeli do temelja, a pucnjava je sa onog mjesto končano prestala. Nakon kratkog vremena vrata se izvidnica srećno i zadovoljno natrag u svog logor, jer joj je zadatak bio ovjećan podpunim uspjehom

priblijavali. Konačno se odluci i uze sve predmete, te se istin putem, kojim je i došao odslužja oprezeno natrag k svojima. Puška, koja mu je bila plijenom bila je nabita, a magazin bio je napunjen sa dum-dum nabojima naopasnije vrsti. Ovim odvaznim činom spomenutog dobrovoljca, ponovno je dokazano, da se Englezi usprkos zabrane služe ovim nabojima.

Mjesto Z. bilo je trajno zaposjednuto po jednoj francuskoj straži, koja si je odabrala svojim sedištem jednu rupu drva visoko na briegu, koji je bio udaljen od prilike 100 metara od francuskog položaja. Ova straža je trebalo maknuti, sto se ali moglo učiniti tek pod okriljem tamne noći. Za izvršenje ove zapovijedi vlast je trojica hrabrih vojnika, jedan podčastnik, jedan razvodnik i jedan momak. Mučni je bio posao, jer je trebalo nekih 600 metara oprezeno se verati na strmu uzvisinu, na koju su končano srećno prisjetili. U to se ne nadanom razvi s lijeve strane izvidnički žestoka vatrica, a ubojiti su naboji padali u njezinoj neposrednoj blizini. Nu ona se poradi toga nije niti najmanje smela, već je mirno šekala na svršetak ove vatre, te se odputivala dalje svojim putem, da izvrši analog. Napokon stigao na metu, do hrpe drva. U trećem oku planu vatrica, a memci se streljovitim brzinom sklonjuju natrag u tamu. Bilo je skrajno vrijeme, jer su već prastale neprjateljske puške, nu bez cilja; dok su oni iz sigurnog zaklonista slijpli ubojitu vatru na siguran cilj. Drva su izgorjeli do temelja, a pucnjava je sa onog mjesto končano prestala. Nakon kratkog vremena vrata se izvidnica srećno i zadovoljno natrag u svog logor, jer joj je zadatak bio ovjećan podpunim uspjehom

Nestašica krmiva.

U općoj nestasici ljudskih hraničara skoro smo zaboravili, da polagano ponostaje i krmiva.

Dodata su, na žalost, mnogi nasi gospodari hraničari mladi stoku takovim krmivima, koja su bila odredjena kajud-ske namirnice. Razlog dokako je ležao u prvom redu u tome, što gospodari znaju, da se mlada stoka mora hrani krepkim krmivima, ako se želi ugojiti dobro stoku, a drugih krepkih krmiva nijesu mogli nabaviti, pa su upotrebili ono, sto su imali u svojoj kući. Drugo je gospodare na taj postupak nagnalo i to, sto su kajud-ske namirnice došle do tuga, da u prerađivu svoje gospodarske plodine dočeku bolje nego nepreradljivo. Nezranjernost maksimalnih cijena pojedinih produkata, kojih je iskon isti samo u obliku proizvodnje su drugačiji, nijesu uvijek stajale u skladu, a to valjko zato, sto se cijene nijesu izravnjali gospodarski stručnjaci i što se cijene nijesu usporedjivale u svojoj bitnosti.

Premda mjerodavnim informacijama obilježe naš narod uslijed zabrane klanja mlade stoke, više mlade stoke nego u normalno doba, pa je zato i potreba nego u normalno doba. Budući pak u prometu nema običajnih krepkih krmiva, to je narod pod utiskom gore spomenutih nerazumnosti cijena posegao i za takovim hraničima, kojih bi došle u obzir do aprobacije. Potrebno je bljenje, takođe, lako probativljivi škrob, mas, koje nalazimo u prodajnim krepkim krmivima dolazi naše gospodare i definjiraju potrošnju vlastite proizvodnje, nego i eventualnom kupnjom krepkih krmiva, kojih u ostalom nema i ne zna, gdje da ih kupiš.

Osoblja poteskoća nastala je za prehranu stoke još i time, sto je ponovno stavljanje berba kukuruza pod odsvojnu zabranu, za koju se običaju slobodna manipulacija. Osobljito je težak udarac za stocare, sto ne smiju upotrebjavati kukuruz za prehranu stoke, a baš taj je u velikoj mjeri služio i u svrhe kod mnogih maloprodajnika. Nema sumnje, da je nestasica krepkih krmiva teška i osjetljiva i počela rana za naše stocare. Zato nas ne

čudi, što čujemo, da su mnogi makar i ned ozvijeno pohranjivali žitarice, koje se bili određene za prehranu ljudstva, jer bi vnače imali osjetljive gubitke u svom gospodarstvu.

Svakako treba na ovu okolnost misliti, a napose trebala su gospodarska društva

stavili mjerodavnim čimbenicima shodne predloge u kojima ih se trebalo upozoriti, da treba brigu posvetiti da se ovim poteskomama pravovremeno stane na put.

Tko će stetu imati kroz to? Niko drugi nego opet gospodar, a bez vlastite krivnje! — „H. L.“

Zadnje vijesti. Austro-ugarski ratni izvještaj.

B e c, 28. novembra. (D. u.) Službeno se javila:

Rusko bojište.

Nikakvih osobitih dogodjaja.

Talijansko bojište.

Talijanci nastavili svoju navalnu djelatnost na cijeloj primorskoj fronti. Njihova sada kao i prije uzuladu napravljenja jučerašnjeg dana stala su ih osobito velike krvave žrtve. Najljudi hje boj na gorickom mostobranu a poimećem kod Oslavije, gdje neprijatelj pokušao nepridinim napadnjima se uvijek i opet svjetlu jakim silama da se probije uzduž ceste. Za kratko vrijeme hje glava sjevernoistočne mjeseta u rukama neprijatelja. Iza zastoke vatreni našeg topništva naše čete zauzeće opet na južni se prijašnje jarke. I u južni dio podgoričke pozicije prodrijeće Talijanci, ali hje opet izbačeni i proganjeni najuspješnijom pokojom. Polje je pod mostobranom pokriveno neprijateljskim lješnjima; kod same Oslavije leže preko tisuće. Na rubu dobrodobske visoravnii Talijanci se ograničile na neki nastup jugozapadno sv. Martina, koji odbismo. Bezuspješne hješke takodjer sve navale u sjevernom soškom odseku, tako kod Zagore, Plave, protiv nekoliko mjeseta tolinskoškog mostobrana, proliv Mrzlog Vrh, gdje leže pred našom frontom 400 mrtvaca, te na poziciju Vršića. Položaj je dakle nepronjenjen te soška fronta čvrsto stoji u rukama naših četa. Na tiroškoj granici odbisimo krvavo navale na naše pozicije na zapadnom obronku Monte Piana i kod Schiuderbachowog pogranicnog mosta.

Srpsko bojište.

Austro-ugarske čete, koje se bore na sjevernoj granici Crnogore, bacile su jučer neprijatelju preko metalskog sedla. I područje na granici kod Cetinje, pročišćeno je od neprijatelja. Austro-ugarska kolona prodrijeće iz Mitrovice doštiga je na cesti, koja vodi u Ipek, crnogorskog graničnog. U tom smo prostoru zarobili opet 1300 Srbu.

Bugari su zaposjednuli Goleš-brdo, jugozapadno Pristine te visine zapadno Fezovičeva.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podinmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

B e r l i n, 28. novembra. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službenojavila:

Istočno bojište.

Sjeveroistočno Baranoviću suzbili smo ruski naštajt.

Balkansko bojište.

Nastavlja se progon. Jugozapadno Mitrovice zaposjednul je Rudnik. Zarobili

Humoreska Ćica Jose.

Kako sam liječio svoj reumatizam.

(Konac.)

Istina, danas razazirem, e bi taj put najzgodniji bio, ali u onaj čas ne bilo bio toga učinio ni pod živu glavi, jer sam bio uvjeren, e bih sam sebi bio plijumuo u obraz i nakopao si na glavi nečuvenu stramu, koju nikako ne bi mogao bio da podnesem. Ili da se povjerim liječniku, jednomu liječniku u našem gradiću, koji mi je onomadne posprdo spomenuo bio „Reumatizam“. Ne, nikako ne, pa bilo sto bilo!

Oni su danii bili jedni od najtežih u mom životu. Trpio sam i telesno i duševno. Vjerujte mi, da je bilo časova, kad sam posve ozbiljno pomisljao na to, da se ubijem i učinim kraj jednom svom životu.

No prije negoli eu to učiniti, odlučio

sme 2700 Srba i zaplijenili mnogobrojno ratno oruđe.

Bjegom oskudnih ostataka srpske vojske u albanske planine završene su velike operacije protiv Srba. Najblizičnji je cilj tog poduzeća, da se otvori slobodan put u Bugarsku i Tursku, postignut. Vis negoli 100.000 momaka, golovu polovicu srpskog vojništva, zarobljeno je nepregledni su njegovi sloboci u boju i uslijed uskostva. Otelj su topove, od kojih i teške a ne pregledan broj ratnog oruđja. Gubici su Njemanju veoma umjereni. Od bolesti nisu čete uopće palile.

Vrhovna vojna uprava.

Rumunjski parlament. Prijestolni govor.

B u k a r e s t, 28. novembra. Redovito zasjedanje rumunjskog parlamenta otvorio se danas. U prijestolnom je govoru kralj izjavio, da širene rata i ustup novih država u rat našale parlamentu dužnost, da se zdrži u obrani velikih interesa. Kralj je izrazio nadu, da će parlament ispuniti sve potrepstine vojske, kojoj sloni ugled rumunjske države.

Engleska i Francuska spremaaju izmenadženja u Makedoniji?

P a r i z, 28. novembra. Solunskom je suradniku parizičkog „Petit Parizien“* izjavio neki član srpske vlade, da je Asquith brojnjav proprio srpskog vlasti, da je Engleska odlučila nastaviti svoje ekspedicije na Balkanu. Francuzi i Engleska spremaju izmenadženja na Balkanu, što će se domalo uvidjeti.

Grčka povlači vojsku sa Solunu.

P a r i z, 28. novembra. Parižki listovi donosaju vijesti iz Atene, prama kojoj se grčka vlada izjavila, da će povuci cijelu vojsku sakupljenu oko Soluna, koja je tobože ngrazvala entitentne čete. Ta se vojska prenijeli u sjevernu Makedoniju i u Epir. Skuludis je nadalje ponudio Křesneru sve pogodštine za ekspedičijski zbor. — Decuys Cochin je već odputovao grčkom krstaricom „Helle“ u Mesini.

O zajmu entente Grčkoj.

L o n d o n, 28. novembra. U donjon je kući Grey bio upitan, da li su saveznici dali Grčkoj od početka rata dalje kakav predujman odnosno obećaji. Grey je odgovorio, da na ovo pitanje za sada ne može dati razjašnjenja, jer je nepriljivo razpravljati o finansijskim transakcijama između Englezke i njezinih saveznika sa neutralnim zemljama. Uopće ne može momentalno dati nikakve izjave glede grčkog pitanja.

Naučnika

traži tiskara Laginja i dr. u

Puli, ulica Giulia 1.

sam se bio u onoj svojoj očajnosti još na jedan korak, korak nade sve odvražan — povjerili se řen.

Onoga dana neću nikad zaboraviti, pa živio dug poput biblijskoga Meluzalema. Orkan, orkan, kakova još nije bila u našem veoma često uzburkanom mom bračnom životu. Ali ovaj put sam bio i ja nešto održišći te spomenut, e ūtamožili bolesti radi za umirovljenje.

Jos bijesnij orkan, ne nadugo, jer sam ovaj put ustrojao u svojoj održišći, temu se i danas još čudim. Ta rádi se je o „biti ili ne biti!“ Silno sam se presenetio, kad je moja žena iznenada usutela. Mora da se je veoma pojavila, e ūt se doista dati umirovljeni, — sad, kad bih po njezinim mnenjima imao da budem unapredjen, — a njeasan imao gotovo ni polovicu službenih godina.

Poslijeda toga bilo je i opet vijeće s punionicu, a posljedica toga vijeća — novi nekakovi oblici kao lijek proti reumatizmu. Te sam obloge strpljivo podnosa,

Financijalna neprilika Italije.

Grof v. Voltolini piše u „Neue Wiener Tagblatt“ o financijalnim neprilikama, koje preživljava Italija uz neuspješne ofensive. Državni bonovi izdani od 4. januara do 31. jula pali su od 104-63 (1910.) na 96-97 (1914.), Banca d’Italia stajala je 1911. god 1496, a sada 1340, Banca di Roma u istom razdoblju pala je od 108 na 92. Slični sliku daju nam i ostali vrijednosni papiri (izim metalurgičnih), a osobito time tangirane su mnoge banke i provincialne katoličke banke. Italija povlači 75 posto ratne dobanje iz inozemstva, pa je zato vjerojatno, da se zlatno pokriće pogorsalo. Cirkulacija nota iznasa 4,212,888,808 lira, a i

to je poviseno daljnjom emisijom, nu koliko, to se ne zna, ali se cijeni već 6-7 milijardi lira. Iz tih rezervi i pavisne bilance nastao je disajgo talijanskog valuta. Voltolini veli, da je bilanca trgovacka uvek bila pasivna, ali da se novaca prometom stranaca opet uništila a budući to sada nije, to se osjeća i manjak na tečaju injenice. Surovina za munciju dolazi iz inozemstva, iz Ruma i Rusije i Rusije je izostalo, ujeglo i trostrukou skup kao prije, pa je zato zavise od 20 posta pale vrijednost talijanske valute i ne može se opet povratiti.

Traži se sliuga za dučan. Knjigare Schirmer, Pula, ulica Franca Ferdinanda.

Gospojinsko pomoćno društvo „Crvenog Križa“

Podružnica Pula

Poziv!

Naš je Premiolstvo cesar i kralj već od nekoliko godina ovamo sa zahvalom otklonio svečanosti, što se ih je češće priredjivalo Njemu u čast, te je mjesto toga izrazio želju — plemeniti izraz Njegovog velebnog čuvstva — da bi se troškovi za ove svečanosti darivale „Zakladi za našu djecu“, dakle u korist one naše djece, za koju tako živo kuca srce najplemenitej između svih Vladara.

Upravo sada, nakon pet četvrtogodišta ljute borbe, najčešće što ju svijet spominje, mnogi i mnogi da već olac obitelji pao od udara neprijateljske kruglike i više negoli jedno dijete lije gorke suze za ljubljenim roditeljem, kojega nikada više vidjeti neće.

Do malo dano narodi će Monarhije slaviti 67. godišnjicu vladanja svojeg ljubljenog Vladara. Naši će je hrabri vojnici proslaviti na boju i pojedanama između gruvanja topova, a naši će ju muževi i žene proslaviti u domovima svojim gorljivo moleći se za slavu i pobedu onoga, koga nazivaju Vladarom mira.

Buine svečanosti, povorce i rasvjete nijesu nama ovde moguće radi ratnog stanja i baš da to naumili smo, da na drugi način proslavimo ovaj svečani dan našeg sijedog Vladara, uvjereni, da radimo posve u smislu namjera Njegovog Veličanstva.

Mjesna podružnica „Crvenog Križa“ uzima zgodu, da prigodom svečanog dana Njegovog Veličanstva priredi sabiranje u novcu za one sestre, kojih su očevi junacički pali na bojnom polju za čast i opstanak Austro-ugarske monarhije.

Na taj način, vršeći dužnost zahvalnosti i priznanja, mislimo, da ćemo doprinjeti ove godine najprikladniji i najugodniji čin poklonstva, zaštitniku siromaha i djece, našem Premiolstovom Vladaru!

Muževi i žene Pule!

Mjesna podružnica „Crvenog Križa“ na Vas upravlja poziv:

Sjetite se sirota naših vojnika!

Znajte, da junaštva na fronti zahvaljuju i od Vas, koji ste kod kuće požrtvovani i dragovoljnu suradnju. Olakšajte dakle sudbinu sirota naših junaka bogatim darovima.

Dne 26. ovoga mjeseca mjesnica podružnica „Crvenog Križa“ razasala je i ispostavila posebne skrabice sa natpisom:

„Za sirote naših vojnika prigodom proslave nastupa Njegovog Veličanstva na prestolje“ te će se ovo sabiranje zaključiti dne 3. decembra.

Gradjanji i vojnici, žene i djevojke sviju stalež!

Sjetite se ovih dana sirota onih junaka, koji su žrtvovali život svoj, da nas obrane od mnogobrojnih neprijatelja. Pokažite sirotama, da mi smatramo njihove roditelje kao svoju braću i da sada vršimo našu bratinsku dužnost.

Doprinosite bogate darove ovom sabiranju, pa će vam naplatiti Zaštitnik malenih i siromašnih na nebū!

P U L A, novembra 1915.

Predsjedništvo.

pogolovo što nijesu bili ljudi poput onih od gorušice i što su mi ih stavljali tek preko noći, a sto je glavno i smio sam da uživam alkohol i jedem mesnata dana, a ne kao ono pri put. Koristili mi dako, što ti oblozi nijesu mnogo, tek u koliko, što su mi ublažavali bolove.

Tko zna, kako bi se bila čilava ta starav opstala riješila, da nijesam iznenada bio premjestjen „ureda radi“. Kako sam čuo, bilo je to maslo gospodina tajnika. To me je premjestjenje u prvi mali zatokako grom iz vedra neba. A te moj ženu! Dakako da sam svu krvniju morao da nosim i opet ja, jedini ja! Činilo mi se da, da, iz riječi moje žene razabrišao sam, e je rasljava našega braka poslova gotova i sigurna stvar.

Da, da, bio sam premjestjen iz gradida, gdje sam od mlađosti službovan, u nekakovo neznačljivo mjesto. Kako je to, može da shvatit tek onaj, koji je sam tu nevolju doživio.

All što sam mogao? Teška srca po-